

Котляревська О.І.
(канд. мист., доцент кафедри композиції, інструментовки та музично-інформаційних технологій)

I курс магістратури композиторського факультету
Методологія науково-дослідної роботи
(для студентів освітнього ступеня «Магістр» в галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», спеціалізації «Композиція»)

Тема 1. Комплексний метод

Ідея введення комплексного метода досліджень як певний етап розвитку наукових знань. Тотальна комплексність та її прояв у цілісному підході до вивчення музичних явищ. Вибіркова комплексність та принципи її організації. Ієрархія наукових знань, що залучені до комплексного дослідження, як запорука ефективності використання комплексного методу.

Ключові слова та поняття: методологічна комплексність, цілісний підхід, тотальна комплексність, вибіркова комплексність, ієрархія, ефективність методу.

Література:

1. Быков В. Методы науки. – М., 1984
2. Копнин П. Особенности современного научного знания // Анализ научного знания. – М., 1970. – Вып. 2. – С. 4 – 18.
3. Мазель Л. Музыкознание и достижения других наук // Советская музыка. – 1974. - № 4. – С. 24 – 35.
4. Рузавин Г. Методология научного исследования. – М.: Юнити, 1999.

Тема 2. Структурний метод

Історія виникнення структуралізму. Визначення поняття “структура” та її складових. Зміна цілеспрямованості досліджень у зв’язку з введенням структурного методу. Диференціація явищ за структурним показником. Аспекти використання структурного методу у різних музично-теоретичних дисциплінах: сольфеджіо, гармонія, поліфонія, аналіз музичних творів та їх форм.

Ключові слова та поняття: структуралізм, структура, складові структури, цілеспрямованість дослідження, музикознавча специфікація структурного методу.

Література:

1. Быков В. Методы науки. – М., 1984
2. Копнин П. Особенности современного научного знания // Анализ научного знания. – М., 1970. – Вып. 2. – С. 4 – 18.
3. Мазель Л. Музыкознание и достижения других наук // Советская музыка. – 1974. - № 4. – С. 24 – 35.
4. Пясковський І. Проблемні методи навчання в курсі поліфонії // Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів. – К., 1983. – С. 21 – 35.
5. Рузавин Г. Методология научного исследования. – М.: Юнити, 1999.

Тема 3. Системний метод

Історія виникнення системного методу. Його сутність. Визначення поняття “система” та його складових. Зв’язок зі структурним методом та поняття “структура системи”. Зміна цілеспрямованості досліджень у зв’язку з виникненням системного методу. Диференціація явищ за системними ознаками. Еволюція системного методу. Поняття

“функціональна система”. Роль системного методу у розвитку теоретичного музикознавства. Перехід від структурного до системного трактування явищ в різних його галузях. Зміна уявлень щодо цілісності художньо-музичного явища.

Ключові слова та поняття: система, структура системи, функціональна система.

Література:

1. Быков В. Методы науки. – М., 1984
2. Горюхіна Н. Наукові основи теоретичного музикознавства // Питання методології радянського теоретичного музикознавства. – К., 1982. – С. 5 – 17.
3. Копнин П. Особенности современного научного знания // Анализ научного знания. – М., 1970. – Вып. 2. – С. 4 – 18.
4. Котляревський І. Питання взаємозв'язку історичного та теоретичного музикознавства // Музика. – К., 1980.
5. Мазель Л. Музыкознание и достижения других наук // Советская музыка. – 1974. - № 4. – С. 24 – 35.
6. Назайкинський Е. Искусство и наука в деятельности музыковеда // Музыкальное искусство и наука. – М., 1973. – Вып. 2. – С. 3 – 16.
7. Пясковський І. Проблемні методи навчання в курсі поліфонії // Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів. – К., 1983. – С. 21 – 35.
8. Рузавин Г. Методология научного исследования. – М.: Юнити, 1999.

Тема 4. Функціональний метод

Зародження принципів засад функціонального методу у структурних і системних уявленнях про цілісність явищ. Сутність функціонального методу. Особливості функціональних визначень явищ. Зміна цілеспрямованості наукових досліджень в контексті функціональних визначень явищ. Диференціація явищ, що досліджуються, за особливостями функціональних уявлень, що застосовуються до них. Евристичні можливості функціонального методу. Специфікація функціонального методу у сфері теоретичного музикознавства: музичне мислення, музична мова, звуковисотна система, тематизм тощо.

Ключові слова і поняття: цілісність явищ, функціональне буття явищ, функціональне визначення явищ, евристика наукових знань.

Література:

1. Быков В. Методы науки. – М., 1984
2. Горюхіна Н. Наукові основи теоретичного музикознавства // Питання методології радянського теоретичного музикознавства. – К., 1982. – С. 5 – 17.
3. Копнин П. Особенности современного научного знания // Анализ научного знания. – М., 1970. – Вып. 2. – С. 4 – 18.
4. Котляревський І. Питання взаємозв'язку історичного та теоретичного музикознавства // Музика. – К., 1980.
5. Мазель Л. Музыкознание и достижения других наук // Советская музыка. – 1974. - № 4. – С. 24 – 35.
6. Назайкинський Е. Искусство и наука в деятельности музыковеда // Музыкальное искусство и наука. – М., 1973. – Вып. 2. – С. 3 – 16.
7. Пясковський І. Проблемні методи навчання в курсі поліфонії // Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів. – К., 1983. – С. 21 – 35.

8. Рузавин Г. Методология научного исследования. – М.: Юнити, 1999.

Загальне завдання: опрацювання рекомендованої літератури.